

Απασχόληση κατά την Κυριακή.
Η 6^η ημέρα της εβδομάδας δεν είναι αργία

Για την απασχόληση κατά την Κυριακή (7^η ημέρα της εβδομάδος) οφείλεται αναπληρωματική ανάπαυση κατ'άλλη εργάσιμη ημέρα της αρξαμένης κατά την Κυριακή εβδομάδος. – Άκυρη η εκούσια ή εξαναγκασμένη παροχή εργασίας κατά την ημέρα της εβδομαδιαίας αναπαύσεως (7^η ημέρα) και, για την ταυτότητα του νομικού λόγου, και κατά την 6^η ημέρα υποχρεωτικής αναπαύσεως λόγω του πενθημέρου.- Οφείλεται αμοιβή κατά τις διατάξεις περί αδικαιολογήτου πλουτισμού.- Η έκτη ημέρα της εβδομάδος, επί πενθημέρου, δεν έχει τον χαρακτήρα της αργίας: Δεν οφείλεται προσαύξηση 75%, ούτε αναπληρωματική ανάπαυση κατ'άλλη ημέρα της επομένης εβδομάδος. – Επιδόματα οδηγών φορτηγών και αρχή ισότητος κ.λπ.

Πρόεδρος: ΑΝ.-ΦΙΛ. ΠΕΡΙΔΗΣ
Εισηγητής: ΜΑΡ.-ΦΩΤ. ΧΑΤΖΗΠΑΝΤΑΖΗΣ
Δικηγόροι: Παν. Παναγόπουλος – Δημ. Καλουτάς

Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 1, 10 του Β.Δ. 748/66 και 904 Α.Κ. συνάγεται ότι στο μισθωτό ο οποίος παρέσχε νόμιμα την εργασία του κατά τις Κυριακές, πρέπει να χορηγείται αναπληρωματική εβδομαδιαία ανάπαυση, διάρκειας είκοσι τεσσάρων συνεχών ωρών,⁵ σε άλλη εργάσιμη ημέρα της εβδομάδας, που άρχισε την Κυριακή. Η εκούσια ή εξαναγκασμένη παροχή εργασίας κατά την ημέρα της εβδομαδιαίας αναπαύσεως ή, για την ταυτότητα του νομικού λόγου, και κατά την ημέρα της υποχρεωτικής αναπαύσεως λόγω εξαντλήσεως της πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας, όπου ισχύει η τελευταία, είναι άκυρη, γιατί απαγορεύεται από τους ως άνω κανόνες δημοσίας τάξεως και γεννά απαίτηση αποδόσεως της ωφέλειας του εργοδότη από την παροχή μιας τέτοιας εργασίας, κατά τις αρχές του αδικαιολογήτου πλουτισμού. Η ωφέλεια αυτή συνίσταται στις αποδοχές, τις οποίες ο εργοδότης θα κατέβαλλε σε άλλο μισθωτό, που θα απασχολείτο με έγκυρη σύμβαση εργασίας κατά τις ως άνω ημέρες υπό τις ίδιες συνθήκες με τον ακύρως κατ'αυτές εργασθέντα μισθωτό. Αντίθετα, η έκτη ημέρα της εβδομάδος υπό το σύστημα της πενθήμερης εβδομάδος εργασίας, ήτοι η ημέρα Σάββατο, δεν έχει τον χαρακτήρα της αργίας,⁶ όπως έχει η εβδόμη ημέρα της εβδομάδος, ήτοι η ημέρα Κυριακή, γεγονός το οποίο ορίζεται ρητώς στην από 29-12-80 πράξη νομοθετικού περιεχομένου, που κυρώθηκε με το Ν. 1157/81, που αφορά τους εργαζόμενους στο Δημόσιο και τα Ν.Π.Δ.Δ. Συνέπεια αυτού δεν μπορούν επί εργασίας κατά τα Σάββατα να εφαρμοστούν τα ισχύοντα για την απασχόληση κατά τις Κυριακές. Έτσι, επ'αυτής δεν οφείλεται ούτε η προσαύξηση του ποσοστού 75% επί του νομίμου ωρομισθίου, ούτε η αναπληρωματική ανάπαυση σε άλλη εργάσιμη ημέρα της επομένης εβδομάδος και εντεύθεν αποζημίωση κατά το άρθρο 904 Α.Κ., η οποία προϋποθέτει πλουτισμό του εργοδότη από την παράλειψη εκπληρώσεως της υποχρεώσεως προς παροχή ημέρας αναπαύσεως στο προσωπικό του. (...).

Κατά τα άρθρα 5 και 6 της υπ'αριθ. 92/1981 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των οδηγών φορτηγών αυτοκινήτων κάθε φύσεως

⁵ Εφόσον η απασχόληση διήρκησε πέρα των 5 ωρών (βλ. την διάταξη στο ΔΕΝ 2006 σ. 511). Τότε μόνον, η χορήγηση αναπληρωματικής αναπαύσεως είναι υποχρεωτική. Εάν η απασχόληση κατά την Κυριακή είναι μέχρι 5 ωρών, χορηγείται ισόχρονη ανάπαυση, εφ'όσον όμως το ζητήσει ο μισθωτός. Άλλως οφείλεται αμοιβή για όσες ώρες απασχολήθηκε ο μισθωτός κατά την Κυριακή.

⁶ Βλ. και την ΑΠ 1334/97 – ΔΕΝ 1999 σ. 1331. Επίσης την Σ.Ε. 3482/89 – ΔΕΝ 1990 σ. 129, όπου διευκρινίζεται και ότι οι πέντε εργάσιμες ημέρες δεν είναι υποχρεωτικά συναπτές (συνεχόμενες).

όλης της Χώρας» που κηρύχθηκε εκτελεστή με την υπ' αριθ. 16642/17-8-1981 απόφαση του Υπουργού Εργασίας (ΦΕΚ Β' 484/19-8-1981), στους οδηγούς που απασχολούνται, εκτός των άλλων, σε βαρέα αυτοκίνητα ωφελίμου φορτίου άνω των έξι τόνων, χορηγείται επίδομα ειδικών συνθηκών, ποσοστού 17% επί του βασικού μηνιαίου μισθού. Επίσης, στους οδηγούς βαρέων ρυμουλκών με ρυμουλκούμενα χορηγείται επίδομα ειδικών συνθηκών, ποσοστού 18% επί του βασικού μηνιαίου μισθού. Μισθωτοί, που εμπíπτουν σε αμφότερες τις περιπτώσεις αυτές, λαμβάνουν το ευνοϊκότερο επίδομα, που προβλέπεται από τις εν λόγω διατάξεις. Στην προκειμένη περίπτωση, το Εφετείο, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφασή του, δέχθηκε τα εξής: Ο αναιρεσειών, δυνάμει συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, απασχολήθηκε ως οδηγός των αναφερομένων τριών φορτηγών ρυμουλκών με ρυμουλκούμενο, ωφελίμου φορτίου άνω των έξι τόνων, ιδιοκτησίας του αναιρεσιβλήτου, που διατηρεί στην Αθήνα επιχείρηση διεθνών μεταφορών, αντί συμφωνηθέντος μισθού, εκείνου που προβλέπεται από ΔΑ και ΣΣΕ. Η απασχόληση αυτού στην οδήγηση των φορτηγών ήταν επί πενθήμερο την εβδομάδα και οκτώ ώρες ημερησίως, εκτός των αναφερομένων ημερομηνιών, κατά τις οποίες εργάστηκε υπερωριακώς, τα Σάββατα και τις Κυριακές. Ακολουθως δέχθηκε το Εφετείο ότι οι νόμιμες αποδοχές του αναιρεσειόντος από 1-1-94 έως 25-6-95 ανέρχονται στο αναφερόμενο ποσό για κάθε επί μέρους χρονικό διάστημα, ενώ για τον καθορισμό αυτών υπολόγισε το επίδομα ειδικών συνθηκών του οδηγού βαρέων ρυμουλκών με ρυμουλκούμενο από 18% επί του βασικού μηνιαίου μισθού και δεν προσέθεσε σ' αυτές το επίδομα ειδικών συνθηκών οδηγού βαρέων αυτοκινήτων από 17% επί του βασικού μηνιαίου μισθού. Κατόπιν αυτών δέχθηκε τούτο κατά ένα μέρος την ένδικη αγωγή του αναιρεσειόντος, ως ουσιαστικά αβάσιμη. Με την κρίση του αυτή το Εφετείο δεν παραβίασε τις προαναφερόμενες ουσιαστικού δικαίου διατάξεις, αφού ο αναιρεσειών, ως οδηγός βαρέων αυτοκινήτων ωφελίμου φορτίου άνω των έξι τόνων και οδηγός βαρέων ρυμουλκών με ρυμουλκούμενο, εμπíπτει σε αμφότερες τις ως άνω περιπτώσεις και δικαιούται μόνο το ευνοϊκότερο από τα δυο εν λόγω επιδόματα, ήτοι εκείνο του ποσοστού 18% επί του βασικού μηνιαίου μισθού του. Εξάλλου, με τις ανώτερες διατάξεις δεν παραβιάσθηκε η προστατευόμενη από το Σύνταγμα αρχή της ισότητας του νόμου έναντι του αναιρεσειόντος (άρθρ. 4 παρ. 1 αυτού) και δεν εισήχθη ανεπίτρεπτη δυσμενής διάκριση σε βάρος αυτού έναντι των οδηγών που εμπíπτουν σε μια μόνο από τις ως άνω περιπτώσεις, αφού ο ίδιος δικαιούται ως επίδομα ειδικών συνθηκών ποσοστό 18% επί του βασικού μηνιαίου μισθού του, ενώ οι εν λόγω οδηγοί δικαιούνται ως επίδομα ειδικών συνθηκών επίδομα 17% επί του βασικού μηνιαίου μισθού τους. Για τον ίδιο λόγο, με τις διατάξεις αυτές δεν παραβιάσθηκε ούτε η αρχή της αναλογικότητας (άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος). Επίσης, η προαναφερόμενη νομοθετική ρύθμιση συνάδει με το άρθρο 22 παρ. 1 του Συντάγματος, που προβλέπει την προστασία της εργασίας και με το οποίο καλείται το Κράτος να εφαρμόζει πολιτική πλήρους απασχολήσεως με μέτρα οποιασδήποτε μορφής, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η επέμβασή του στην καθόλου εργατική αγορά, με σκοπό τη διαμόρφωσή της κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζονται οι υπάρχουσες θέσεις εργασίας των μισθωτών και έτσι, η νομοθετική ρύθμιση με το σκοπό αυτό αποτελεί συνταγματικώς επιτρεπτή ουσιαστική παρέμβαση της πολιτείας για την διασφάλιση του δικαιώματος στην εργασία. Ακόμη, η αυτή ως άνω ρύθμιση δεν συνιστά παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης για τη μη μεταβολή μονομερώς των ισχυουσών εννόμων σχέσεων (άρθρ. 2 παρ.1 και 5 παρ. 1 του Συντάγματος), γιατί οι μισθωτοί-οδηγοί, που εμπíπτουν σε αμφότερες τις προαναφερόμενες περιπτώσεις λαμβάνουν ως επίδομα ειδικών συνθηκών ποσοστό επί του βασικού μηνιαίου μισθού τους μεγαλύτερο από εκείνο που λαμβάνουν οι συνάδελφοί τους, οι οποίοι εμπíπτουν στην μια από τις περιπτώσεις αυτές. (...)⁷

⁷ Επικυροί την 9048/2002 Εφετ. Αθηνών. Σημ.: Για την Κυριακή βλ. ΔΕΝ 2002 σ.906, ΔΕΝ 2007 σ.

